

Előfizetési árak:

Évhez évre 12 frt.
Félévre 6
Negyedévre 3
Egy órára 1
Egyes szám 4 kr.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyom-
dája Nagybecskerek. Uri-
utca 276. sz., hová az
előfizetések és a lap szét-
küldésére vonatkozó felszó-
lamlások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,
Ferencz-József-tér,
Bauer-féle ház
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény
intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogad-
tatnak el. Azonkívül az
összes hirdetési irodákban.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

A honvédelmi leleplezése.

A budai honvédelmi leleple-
zése ügyében Pulszky Fer-
encz tollából a következő
érdekes cikket vesszük:

Budapest, október 24.

Az új-kor kezdetével, a XVI. szá-
zad elején egész Európában megkezdődött a korona, a központi hatalom megerősítése modern eszméjének harca is, amely hatalom a nemzeti egy-
séget képviseli és nem akar államot
tűrni az államban, — megkezdődött
a harc a provinciális autonómiák, a
városi szabadságok és a politikai rendi
szabadságok ellen, melyek mindenütt
rokonszenveszték a reformációval és
egyesültek vele. Spanyolországban a
katholikus abszolútizmus vitta ki a
győzelmet az apró királyságok és provin-
ciális biztositott jogai felett, Né-
metalföldön a generális államok és a
köztársasági protestantizmus győztek.
Franciaországban XIV. Lajos kimond-
hatta a büszke szót, „az állam én va-
gyok“, Németországban a fejedelmek
tényleg souverainek lettek, míg a csá-
szárság csak névleg létezett. Ausztriá-
ban a tartományok és Csehország
centralizáltattak, Magyarországon a
gyakorta megújított harc mindig
kompromissumokkal végződött, melyek
a korona és a nemzet közti ellentéte-
ket soha sem paralysálhatták tökéle-
tesen.

A legújabb korban mindenütt újra
megkezdődött a harc és mindenütt a
parlamentarizmushoz vezetett majd
szigorubb, majd lazább alakban,
Franciaországban a köztársasághoz,

de mindent a birodalom és a nem-
zet egysége volt e százados harcok
eredménye.

Magyarországon az ujkori tisztult
szabad eszmék szelleme által a leg-
heve-ebben lobbant fel a nemzeti
küzdelen a centralizmus ellen, és a
legmerészebb ellenállás után végre
győzött a centralizmus. A sz. György-
téri szobor a nemzet leveretésének és
a centralizáló abszolútizmus diadalá-
nak jelvénye lett. E diadal azonban
csak külső volt, mert a mi Széchenyi
tapintatának és Kossuth forradalmi
agitációjának soha sem sikerült volt,
a nemzet különböző rétegeit a haza-
fiasság érzelmében egyesíteni és a
nagyresztelnemesedett arisztokracziát
Bécsből visszavezetni a hazába, —
azt keresztülvitte Bach miniszternek
centralizáló germanizáló rendszabá-
lyai. Az elnyomatás egyesítette a ma-
gyar nemzetet, és az 1848-iki eszmék
győztek a haza bölcsének vezetése
és gróf Andrássy lángeszű diplomá-
ciója alatt. Fátyn borított a szo-
moru multra, a jogfolytonosság elis-
mertett, a korona és a nemzet ki-
békülését megpecsételte a Mátyás-
templomban és az Eskü-téren a
koronázás.

De azok tradíciói, kik egyrészt a
hadseregben, másrészt a honvédségnél
küzdöttek egymás ellen, nem szüntet-
hetők meg egyszerre, bizonyos feszül-
ség maradt köztük még mindig. Az
idő azonban lassanként eltompítja a
sebső hegyeket; elérkezett az idő,
mikor Aradon a szabadságharc vér-
tanuit emlékszóborral dicsőítették és a
budai dísz-téren most állítják fel a

győzelmi emléket az elesett honvédek
glóriájának. Buda elesett védői szob-
rának szomszédságában emelkedik a
vár bevevőinek emléke, a katonaság
és a honvédség diszlövésai és a ko-
szoru, melyet a hadtestparancsnok he-
lyez az emlékre, bizonyítják, hogy a
régii ellentét végleg ki van egyenlítve
és a régi ellenségeskedés már csak a
történelemé. Természetes, hogy a hon-
véd-emlék-bizottság ekkor szintén ko-
szorut tesz akkori ellenségeink emlé-
kének lépcőire, épp úgy mint Itália
királyság a római köztársaság leveré-
sének emlékszóborára e felírást vésette:
„A szabad Itália becsüli ellenségeinek
vitézségét.“

Csak hogy a pártszellem ellenez
minden kibékülést. Nem ismer lova-
giaságot, kedvteléssel duija fel a ha-
lottak sírjait, hogy felszaggasson rég
behegedt sebeket és hogy újra fel-
ébressze a régi bizalmatlanságot, mert
a mostani ellenség csak a nemzet
visszavonásában leli létjogát.

Csak addig él, a mig gyűlölni tud;
a nemzet békéje rögtön feloszlatná.

Az államszámvevőszék új elnöke. A
hivatalos lap a következő királyi kéziratot
közli:

Kedves Hieronymi! Önt a magyar
állami számvevőszék elnökévé az 1870-ik
évi XVIII. törvénycsikk értelmében ezen
nel kinevezem.

Kelt Gödöllőn, 1892. évi október hó 18.

Ferencz József, s. k.

Szapáry Gyula gróf, s. k.

— Bethlen András gróf földmívelési
miniszter, amint a „N-t“ értesül, elhatá-
rozza, hogy „tisztviselői fogyasztási szövet-
kezet“ et alakít, mely arra lesz hivatva,

A „TORONTÁL“ TÁRCZÁJA.

Fiumei emlék.

(Szerelmi dalok.)

1.

A madonna szemét
Szeliden veti ránk,
Óh! ha megtetszenek
Néki a mi imánk!

Ha Jézuska, szegény,
Ast mondaná: Anyám,
Lánykáját e legény!
Meg is érdemli ám!

2.

Folydogál a Fiumára
Rátalál az Adriára,
Beleomlik dalos árja.

A lány alig volt leánya,
Már is dali, delezeg mátká,
Holnap — a sír is besárta!

3.

Fény borúl a vizre, partra,
Zeng búbajos barkaroll',
Kihajlik a gondolából
Róssám, a mint átkarol.

Óh! leánya ne hajolj ki,
Meglátod a gyöngyöket,
S így aztán a tenger mélye
Elcsábítva — meg lehet!

4.

Csak volnék olasz! dalolnék
Barkarollt nekem, tudom,
Hogy megállna rá a méhe
És virágok után nézne,
Annyi volt a méz azon!

Csak volnék olasz! szerelmet
Olyan forrót vallanék,
Hogy a szép kék Fiumára
Mind kigyúlna s holnap árja
Tudom, akkor — lánggal ég!

Csak volnék olasz! Egednél
Lángolobb ez a kebel!
Gondolás, halás . . . akármí!
Mert téled búbanat válni
S élni tédv — hozzád közel!

5.

Gondolám az Adriát
Szele csöndesen,
Rám borul szép szeliden
Ifju kedvesem!

Nézd a tengert! Az mi mély,
Az mi végtelen!
Nem oly mély, oly végtelen,
Mint a — szerelem!

6.

A partról vidáman int
A narancs-liget . . .
Hegy lángol szomszárarad,
Szép arcz a tied!

Nézd, amott száll a vihar,
Fölleg fönk felett!
Tűzzemü olasz leány —
Meghalok veled!

7.

Szép arczú leány, dalolj,
Hall az Adria!
Óh! minek nemulna el
Hü szívünk dala?

Némán fog el itten
Szent, nagy félelem . . .
Szót ne merjen semmi itt,
Csak a — szerelem!

Gáspár Imre.

hogy a hivatalnokok megélhetési viszonyait javítsa, és helyzetüket kedvezőbbé tegye. A szövetkezet tüzelőfával, hussal, burgonyával, hüvelyes veteményekkel, általában a háztartáshoz szükséges élelmi cikkekkel látná el olcsó pénzen a fővárosban élő tisztviselőket. A miniszter támasszkodik e tekintetben az állami birtok-gazdaságok termékeire és cikkeire, oly módon, hogy felhasználják a magyar államvasutak jégkocsiait, amelyekben azelőtt Párisba szállították a juhhúst, de amelyek most a párisi bevitteli tilalom miatt a pályaudvarokon vesztegelnek s ezeken szállítanak Moszohegyről a húst, Gödöllőről a tejet, a vincsellér-telepekről a gyümölcsöt stb. E cikkeket az állam most is eladja s a jelenlegi árakon bocsátaná a szövetkezetnek is áruba, ami tekintettel a tömeges megrendelésre, tetemesen olcsóbbá tenné az egyesek szükségletét. Ha a terv sikerül, a tisztviselő élete mintegy 20 százalékkal lesz olcsóbb. Minden tisztviselő vehet részvényt, melynek árát 30 forintban állapítják meg s megveheti ezt egy frtos havi törlesztésre is. A szövetkezet a tisztviselő havi fizetésének felére hitelt nyit, mely fizetéséből vonatik le. A jótétemény a nagy közönségre is kiterjed, legalább közvetve, mert a tisztviselő a szövetkezet révén földművelés szükségleteit, a budapesti piacon a kereslet csökkenteni fog s így a fogyasztó közönség olcsóbban szerezheti be élelmi cikkeit.

Apróságok.

(Apponyiék sikerei. — Az ellenzék kossoruja. — A király kedvéért. — A szabadelvű párt megmarad. — Apponyi a függetlenségi klubban. — A lakoma. — Nagy elhatározás. — Hogy fogják commentálni. — Malheur.)

Gratulálunk az ellenzéki pártoknak — ismét sikereket értek el. Lehet azonban, hogy a „Borsszem Jankó“ valamely jargon-élczelője, akár Seiffensteiner Salamon, akár más, a héber sikker szót fogja alkalmazni legujabb akciójukra. Akció volt a gróf Apponyi Alberté, mely arra vall, hogy a nemes gróf politikai akciói még mindig nem állanak olyan jól, a hogy kívánatos lenne.

Alaposan elérte, hogy az a multakra vett és emlegetett fátyol megrepedt s most már sem a hadsereg, sem a nemzet nem tudja, hogy tulajdonképpen miként állanak egymással?

Pedig — azt mondja Apponyi — ők nem sajnálják a kossorut a közös hadseregtől. Nem bizony s készek lennének bármely pillanatban szolgálni egy jókora — hagyma kossorúval.

Nagy siker, óriási siker! Szapárynak kellemetlenségei vannak. Mi lehet kellemesebb az ellenzékre nézve?

S az a nagyszerű, hogy még e kellemetlenségeket sem az ő frázisaik okozták, hanem az 1848/49-iki öreg honvédek.

S hogy az Apponyi sikere teljes legyen, még mindig be kell várni a honvédek országos közgyűlését.

Ebben talán lesz annyi loyaltás, hogy még Szapáry ellen érzett gyűlöletéről is lemond — a király szeretetének kedvéért!

Azt a sikert is elérte az ellenzék, hogy november 3-áig most már nem lesz országgyűlés. Elpazarlott napok, kárba ment munkaidő.

November 3-án astán lesz alkalmuk tapasztalni, hogy a szabadelvűpárt — bárki álljon kormányának élén — a régi erőben s régi elveivel áll elébe az egyesült ellenzéki pártoknak.

A szabadelvűpárt megmarad, még pedig olyannak, a minő eddig volt és régi kon-

dicziójában marad meg a nemzeti párt is. Ez is „conditio sine qua non...“ Hogy is mondja a költő:

Mert fölzaklatni s kormányozni más ám!

Mikor pedig Apponyi Albert gróf értesült a honvédek országos központi választmányának határozatáról, egyszerűen bevonult elvtársaival — a függetlenségi párt klubhelyiségébe.

Es a kitűnő symboluma a vesér és pártja által követett politikának. Még egy ilyen siker, a minőt elértek s Apponyi — mivel a miniszteri tárcza ugy is kérik — pártosul együtt ott marad a függetlenségi párt klubhelyiségében...

Az, hogy a nagy siker után az ellenzéki pártok összegyűltek és „fecerunt magnum áldomás“, igen természetes. Ittak egymás egészségére és a nemzeti párt ivott ama bizonyos — medvebörére.

Pest város bombázatása alatt talán nem is annyira a Károlyi Gábor gróf által emlegetett őzbakot lövette meg Hentai, hanem ama bizonyos medvét, melynek bőre még mindig miniszteri szőlék előtt terül el.

Az „Egyetértés“ részleteket mond el a Hentai-affair elősményeiről és történetéről s a többi közt „A nagy elhatározás“ czim alatt közli ezt a humoreszket is:

A függetlenségi párt tagjai komoly számitásba vették azt az esetet, hogy Ivánka Imre és a szoberbizottság a kormányval együtt, a parlamenti vita dacára is odamegy a Hentzi-szoborhoz s erre kossorut helyez. Ennek meghiusítása végett a függetlenségi párt tagjai becsületzó alatt megállapodtak abban, hogy teljes számban kiveszik az ünnepély-jegyet, diszruhában felvonulnak s kellő időben kettős sorban a Hentzi-szobrot körülállják, a kossorut a szoborra helyezni nem engedik s ünnepélyesen kijelentik, hogy csak szurony és golyó alkalmazása mellett élő testükön keresztül vihetik a kossorut a szoborra.

Már látjuk a szobor előtt elvárzeni Vissontai Somát. Látjuk a földön elterülni holtan Csátár Zsigmondot, ki pusztán e miatt vándorolt fel a fővárosba s két liter mükönyet ontott a honvédek sirja fölé. Látjuk, hogy a szélsőbalt maga Szapáry miniszterelnök végezi ki, használván ezalatt a Komjáthy-féle hires püstyöket. Miután a nemzeti párt nem volt angazsálva „a nagy elhatározásra“ (ilyenekkel általában nem is szokta magát farsztani) tagjai a nagy — Hekatomba alatt kissé félre állanak.

Csak azt nem értjük, hogy az ilyen „nagy elhatározások“ a fentemlitett bankett előtt s nem az ott élvezett pirosbor behatása alatt születnek?

Valóságos forradalmi jelenet volna ez! Bár — mellesleg mondva — Lobkovitz herczeg előre kijelentette, hogy ha az ellentállás mozgalmá növekedni talál, hát ő nem vessz részt az ünnepélyben s így a Hentzi-szobor megkoszoruzásával elmaradt volna „a nagy elhatározás“ szúcénája is.

Tudta azt előre mindenki.

Hanem a „Neue Freie Presse“ — az majd commentálja az egészet Ó Felsége és a külföld előtt. Lesz belőle majd haszna is a hasának!

Polónyi Géza is felállott a még le nem lött medvének a bőrére s poharat a miniszterium bukására s a gróf Apponyi Albert miniszterelnöké való kinevetetésére ürité.

Malheur, malheur!

A nemzeti pártnak a függetlenségi klubba való átsétálása és ez a toaszt újabb komoly akadályai a vágyott miniszterelnökségnek, a melynek — mellesleg mondva — eddig ugy is csupán az akadályai voltak... komolyak! (—)

HIREK.

— Személyi hír. Rónay Jenő főispán ma reggel hosszabb távollét után székelyére visszaérkezett.

— Az ázsiai kolera konstatálva. Emlegettük már, hogy az előfordult koleragyanus esetekben a rendőrség az elhaltak váladékait megvizsgálás végett felküldte a budapesti bakterologiai intézetbe.

Az intézet igazgató főorvosától, Pertik Ottó, egyetemi tanártól ma érkezett le a válasz, mely szószerint a következőképp hangzik: „Vég Veszter Katalin, mint Szüszmuth Leonhard eseteiben ázsiai kolera volt megállapítható. Pertik Otto dr.“ Ezek szerint az ázsiai kolera jelenléte hivatalosan megállapított. E kétségkívül leverő hírrel szemben azonban olvasóink megnyugtatóására jelenthetjük, hogy a már említett eseteken kívül újabb koleraeset nem fordult elő s hogy a hatóságok teljes erővel működnek azon, hogy a fekete rémnek ne is legyen alkalmá újabb áldozatokat szerezni.

— A revolver-zsurnalisztika. A „Süd-ungarischer Grenzboten“ tegnapi számában érdemen felül foglalkozik a mi lapunkkal. Régi szokásunkhoz híven ezuttal sem polemizálunk a t. laptárral, annál is inkább, mert udvariasságunk tiltja egy nagyobbreszt hölgyek által szerkesztett lappal feleselni. Még arra a tréfára sem reagálunk, hogy nem a „Grenzboten“, hanem a „Torontál“ — revolverlap. Bizzuk azt a közönség ítéletére! Csak egy ellentmondására szeretnők a „Grenzboten“ figyelmestetni. Egyik helyen t. i. szemére lobbantja a vármegyének, hogy a községek a „Torontál“ előfizetésére kötelezi, később pedig „sub Parantese“ (Zeus segits a „Grenzboten“ görög tudományán) konstatálja, hogy a közigazgatás fejei (Die Verwaltungsautoritäten) minden velünk való szolidaritást tagadnak. Nos hát ebből vagy az egyik, vagy a másik hazugság, vagy mondjuk — tévedés. Valószínűleg az utóbbi, mert tudunkkal eddig nem igen nyilatkoztak a közigazgatás fejei a „Grenzboten“ előtt, nyilván nem imponált nekik eléggé a multkori szerény kifejezés, melylyel e lap saját tekintélyét e szavakkal jelezte: „Ein publizistisches Organ von der Bedeutung dieses Blattes...“ (Lásd a „Grenzboten“ október 16-án kelt számát.) E szerénység a legszélesebb körökben nem remélt — derűtséget keltett. A mi a „Grenzboten“ egyéb handabandáit illeti: saját nemzetgazdasági, közigazgatási, társadalmi és ethikai tudományáról, azokra semmi megjegyzésünk nincs. Csak örülhetünk, hogy van Torontálmegyében egy lap, mely e tudományokat magában egyesíti. S ha netalán tán akadna még e megye délibábos rónáin egyetlen egy ember, aki ezt eddig nem tudta, megmondjuk neki most, hogy az a lap a „Südungarischer Grenzboten“.

— Táncmulatság. Ha a quantumot vesszük, akkor nem énekelhetünk dicsőhymnuszt a tegnapelőtt a „Korona“-helyiségekben „lezajlott“ táncmulatságról, melynek tiszta jövedelmét a kereskedő ifjak a

Baross szobornak szánták. De hát a kereskedő nemcsak a meynységet, hanem a kvalitást is veszi és ebből a szempontból igen jól sikerült a tegnapielőtti táncmulatás. Sőt ha a leányoktól kérdezzük, valószínűleg a jónak szuperlatívusait halljuk, — hiszen kevés táncosnő és sok táncos — leányszív kívánsza-e szebb álmod? Egy szóval az a kis társaság, mely szombaton este összegyűlt a Koronában — igen jól mulatott, s mi csak sajnálhatjuk, hogy a kereskedővilág oly tüntetőleg távol tartja magát, midőn arról van szó, hogy hozzájáruljanak annak az embernek a megörökítéséhez, kinek Magyarország kereskedelme legtöbbet köszön. Azt a kifogást hallottuk sok helyütt, hogy színház van stb. stb. Esetleges félreértések elkerülése végett konstatáljuk, hogy a színház is üres volt.

— **Uj primadonnák.** A színi évadban, ha nem csalódunk, a legközelebbi jövőben, öröndetes lendület fog beállani, a mit a magyar színészet érdekében a legőszintebben óhajunk; Deréki szinigazgató fáradhatlan buzgalmának sikerült, a népszínház egyik elismert, bájos szépségű és kitünő hangú énekesnőjét, K. K o p á c s i J u l i s k á t négy estvére terjedő vendégjátékra megnyerni; a művésznő holnap este az expressz vonattal érkezik városunkba és szerdán lép fel először „A madarász” cz. közkedvességű operettében. Az igazgató, a bérlő közönség iránti tiszteletből, a vendégművésznőt a két utolsó bérlétszámban lépteti fel.

Közvetlen a vendégszereplés után, azaz hétfőn lép fel a társulat ujonnan szerződött primadonnája, a széphangu Szilassy Irén k. a. ki eddig a kolozsvári nemzeti színházban és a berlini „Friedrich-Wilhelmstädter” színházban aratta diadalait; a baritonista kérdése is végleges megoldást nyert, a mennyiben az igazgatóság Asztalos Sándort, a budai színház baritonistáját szerződtette, ki az eddigi megállapodások szerint Szilassy k. a. együtt tartja bemutatóját. A második bérlés tehát az igazgatóság részéről hozott, valóban rendkívüli áldozatok folytán, — nagyon kedvező auszipiumok között kezdődik, — kívánatos volna, ha ez áldozatok a közönség részéről is kellő méltánylásban részesülnének. Holnap kedden az előkészületek miatt nincs előadás.

— **Tűz egy gőzmalomban.** Budapesten, a külső soroksári uton levő „Concordia” gőzmalom, melyben 6-700 munkás dolgozik, egy részvénytársulat tulajdona, szombat este felé tűz ütött ki. A tűzoltók önfeláldozásának köszönhető, hogy nem égett el több milliónyi érték s csupán az u. n. koptató épület égett meg. A kár 80-100,000 frtra tohet.

— **Az „Otthon” egyesület választmányi ülést tartott,** a melyből a választmány jegyzőkönyvi kivonatban értesíti Rákosi Jenőt, a kör elnöke iránt érzett „változatlan bizalmáról és ragaszkodásáról”.

— **Miklós Aladár rágalmazva.** A „Berliner Tageblatt” egyik legutóbbi számában azt írja valaki Miklós Aladár huszár főhadnagyról, a nagy távlovaglás harmadik győzteséről, hogy győzelmét meg nem engedett eszközökkel vívta ki.

Mikor Zossen utcán — írja a nagyképu német — Miklós lova felmondta a szolgálatot, oda kellett kötni a kocsihoz, mely Miklóst kísérte s a sző szoros értelmében úgy vonzolták Zossen utcán keresztül. Epp úgy összerohadt a lovas maga. Csak lovása folytonos nógatásaira — a ki őt egy masseurral együtt kísérte — birt a különben fáradhatlan lovas Berlinbe érkezni.

Miklós Aladár, ki lovaglásával a német bajtársak közt is általános elismerést vívott ki, már tegnap Bécsbe érkezett, hogy illetékes helyen kérjen tanácsot, mi a teendője e rágalmakkal szemben.

— **A cognacról.** Nem időszzerűtlen ebben a kolerás időben azzal a kérdéssel foglal kozni, hogy milyen legyen a jó cognac? Bámulatos gyorsasággal kapott lábra nálunk a legprimitívebb család ezzel a francia produktummal. Nem hisszük, — írja a „B. H.” — hogy volna ország, melyben több hamisított cognacot árulnának, mint nálunk. Egy évtized elég volt, hogy egy csomó gyár keletkezék és emberek százai foglalkoznak azzal, hogy hideg uton spirituszból és egy kis borolajjal gyártás a cognacot. A közönséget pedig a csinos kiállítás és a mindenféle hangzatos cím lépre viszi. Természetesen nehéz a valódi cognacot, mely jó, könnyű bor áttekintésére készült és főalkotórésze szintén csak alkohol, a hamisítottól megkülönböztetni. Ha beöntünk egy kis pálinkás pohárba egy keveset a megvizsgálandó cognacból, azután kiöntjük és kezünkkel a poharat kívülről melegítjük, a szagból eléggé megítélhetjük a cognacot. Először is a szilvóriumra emlékeztető szag támad, mely csakhamar eltűnik és orrunkat megcsapja egy, a vaníliahoz igen hasonló szag. Ha ezt tapasztaljuk, ha továbbá a kóstolásnál karczolat nem érezzük a torkunkban, akkor valódi cognaccal van dolgunk. Ha azonban nagyon illatos a cognac és az említett szagok helyett szúrós, kellemetlen szagot érzünk, akkor biztosan mondhatjuk, hogy spirituszszal hamisított, vagy spirituszból fabrikált cognaccal van dolgunk.

— **A budai honvéd-szobor bizottságának** egy tagja nyilvánosságra hozza, hogy a szobor 37,000 frtra, a mintázás ezer frtra kerültek, a leleplezési költségeket számították 2000 frtra, de ezeket már a főváros fődözi. A képviselőházi pártok közül csupán a nemzeti párt gyűjtött össze e célra 60-70 frtot. (A függetlenségi párt „nagy elhatározása” nem terjedt ki annyira, hogy pénzt is áldozzon a szent célra. R. v.) Az adakozók között van összesen 4 magnás (kettő tagja a bizottságnak is), a miniszteriumok közül csupán a gróf Szapáry Gyula miniszterelnök vezetése alatt álló belügyminiszterium gyűjtött, a főpapokból adakoztak: Kruesz Krizosztom, az azóta elhunyt Aléanu, lugosi oláh püspök, Bonnáz és Roskoványi püspökök. A megyék közül Békés, Arad és Pest-megye adtak legtöbbet; Fiume pedig, a mint megkapta a gyűjtőívét, azonnal visszaküldte 200 frttal terhelve, lelkes levél kíséretében, a melyben ez állt: „Itt küldjük, a mi e pillanatban pénztárunkban találtatott. Ha több lett volna benne, többet küldöttünk volna.”

— **Vakmerő gyermek-csinny.** Izgalmas jelenet játszódott le, mint a „F. T.” írja. Tegnapielőtt a nagykirályi pályaudvaron. Épen a nagybecskereki vonat robotott be, mikor a vágányon egy fiu rendületlen nyugalmal megállott a közeledő vonat előtt. A vonatvezető észrevette őt, a vonat fűtült s többször ilyenképen jelt adott, de a fiu továbbra is állva maradt. A vonat kénytelen volt megállani, mikor a legváltóságosabb pillanatban egy rendőr a fiut a vágányról elhúrozta. A fiut kihallgatták s azt adta elő, hogy fogadott társával, hogy ő a vonatot megállítja. A fiut, kit Oprán Györgynek hívnak s gimnáziumi tanuló, az állomásfőnök a gimnáziumi igazgatóságnál jelentette.

— **Az etikette ellen.** Egy párisi lap a következőket meséli: Leuchtenberg herceg, az orosz czár rekona, a minap meglátogatta Carnot elnököt. Az elnök úgy viszonzta a látogatást, hogy katonai udvartartásának

főnökét, Borins tábornokot elküldte a Continental szállóba, a hol az orosz herceg lakik. A tábornok behajtott sarku névjegyet adott át a portásnak, melyen e szavak állottak: „Carnot urtól, a köztársaság elnökétől.” A vizontlátogatásnak ezt a formáját, Leuchtenberg herceg etikette ellenének tartotta s magához rendelte Mohrenheim orosz nagykövetet, a ki azután az Elyséebe ment, hogy az ügyet megbeszélje.

— **Keresztelő a német császári házbán.** Az új főhercegnőt szombaton d. u. keresztelték Potsdamban. A kis hercegnő a következő neveket kapta a szent keresztelésben: Viktoria, Louiza, Adelheid, Matild, Charlotte. A keresztvíz alá a badeni nagyhercegnő tartá az ujszülöttet.

— **Halálozás.** Millaud Albert, a párisi „Figaro” egyik legélesebb tollu munkatársa, meghalt. Millaud 1836-ban született, zsidó szülőkkel. Legutolsó időben a Carnot elnökre vonatkozó malicziák folytak az ő tollából.

— **98 hamis váltó.** Ne tessék megijedni, — nem nálunk történt, hanem a krassószőrény megyei Uj-Karánsebesen és Temes Szlatinán. A hamisítók: két dicső római utód, Baneszku Martin és Pável Misa, mindkettő temesszlatinai lakos. A jó orru Baneszku ur már el is füstölgött a határból. — Különböző kiterjedt banda volt ez, amely jámbor oláh földművesek neveire rendszeresen üzte a váltóhamisítást. Így az új karánsebesi Sztankovits féle takarékpénztárból 21 hamis váltót vettek ki kisebb-nagyobb összegeket, az ugyanottani Müller-féle takaréktart pedig 21 darabbal tisztelték meg. Itt történt meg ellenük a följelentés. A csendőrség csak az egyik hamisítót tartóztathatta le, Pável Misát, mert a másik már akkor tul volt ungon berken. Pávelnél házkutatást tartottak, amely alkalommal 43 darab már szépen elkészített hamis váltót találtak meg a padlás gerendája alatt. Pável különben tagad s azt mondja, hogy Baneszku rejtette a hamis váltókat oda. A Baneszku familia meglehetősen beiekerült a csávába. A hamisító atyjánál, Ilíanal is találtak 15 darab hamis váltót. Letartóztatta a csendőrség Banu Athanást, Baneszku Ismailt s a megszökött Baneszku Martin szeretőjét, Trandafir Balszin fiatal leányt. A megszökött váltóhamisító után nyomoznak.

Színház.

„Hoffmann meséi.” A hol színházkedvelő közönség van, ott Offenbachnak hatyudalát, mely legszebb és legügyelemreméltóbb azok között, miket e rendkívül termékeny zeneköltő langesze teremtett, színházi eseménynek tekintik. Sajnos — ez nálunk nem így van. Majdnem azt kell hinnünk, hogy a mi közönségünk éppen nem akar már színházba járni, mert az operette sem vonz már. Tény annyi, hogy Hoffmann meséit is felig üres háznak mondják el. Pedig kár volt, mert a két főszerep személyesítője minden tekintetben feladata magaslatán állott. Sz. Nagy Imre ezuttal bizonyította be tulajdonképen a czimszerepben, mily kincset bir benne a Deréki társulata. Gyönyörű hangja mindvégig szépen csengett, s előadási modora is arra kezd vallani, hogy intelligens, izléssel bíró énekessel van dolgunk. Játéka is elég jó volt, csak a maskján találtunk kifogásolni valót. Kitünő partnere volt E. Kovács Ilka. A nehéz és fárasztó hármass szerepet igen szépen énekelte és pompásan játszotta; Antoniaja oly kitünő alakítás, mely bármely drámai színésznőnek becsületére vált volna. A közönség teljesen méltányolta a derék énekesnő kitünő debutjét, és az est folyamán Nagy Imrével együtt legalább tíz-

szer hitta a lámpák elé. Ezzel a ténynyel azonban be is fejeztük dicséretünket. Nem akarnánk a közvéleménnyel ellentétbe jönni, azért kimondjuk habozás nélkül, hogy az előadás többi része határozottan rossz volt. Amit Szerémfalvy produkált különösen a harmadik felvonásban; Kiss Ilona éneke, mely mindvégig a legderültebb hangulatban tartotta akarata ellenére a közönséget; a geniuss ugyancsak vidámitó hatású komoly szavallata; a kórus fékvesztett kiabálása és folytonos ingadozása s végül not leas a zenekar különböző hangnembeli tozódásai — mind-megannyi oly dolog, mit a mi közönségünk islése nem vesz be. Szívesen elismerjük, hogy vidéken a mellékszerepekre igen nehéz színészt találni. De olyan helyütt azután kötelessége a társulat minden egyes tagjának közreműködni abban, hogy az előadások minél magasabb színvonalon álljanak. A szóban forgó előadásban például a nem foglalkoztatott primadonna, tekintélye csorbítása nélkül elénekelhette volna (s bizonyára meg is teszi ha felkérjük) Antonia anyja szerepét. A drámai hősnő elmondhatta volna a geniuss monodokáját, anélkül hogy valaki művészetét kevesebbre becsülte volna, dr. Miraculóra is lett volna a társaságban alkalmasabb személyesítő — egyszóval jobb beosztás s a tagok áldozatkészsége mellett a szombati előadás nem süllyedt volna a főszereplők elismert tehetsége mellett, egy negyedrangú társulat nivójára. Ezt ajánljuk az igazgatóság figyelmébe, ha csak azt nem akarja, hogy a közönség végkép elveszítse kedvét.

„Az árendás zsidó.“ Telt ház előtt került színre vasárnap Klárné Angyal Ilka szörnyű népszínműve, „Az árendás zsidó.“ A darabot, a mely valóságos rak-tára az izetlenségeknek, s a melynek színrehozatalával az igazgatóság sem a közönségnek, sem a jó izlésnek nem tett szolgálatot, — szereplők igyekeztek némileg élvezhetővé tenni. K. Iványi Mariska, Csókáné, Oláhné, a férfiak közül pedig első sorban Kövessy, Rózsahegy, a ki helyre fiu volt, élénken játszott s dalait is szépen énekelte, Liphay minden tehetségüket kifejtették, hogy a közönség figyelmét lekössék. A taps, a mit kaptak, kizárólag nekik is szólt s arra derekasan rá is szolgáltak.

Megemlítjük, hogy ma „Nádia“, a Dereki Antal szenzációs drámája közkívánatra kerül színre másodszor. A darab u. n. zóna-előadás lesz, felére leszállított helyárrakkal.

Apró hirdetések.

— Kiollóza: K. . a. —

I.
Kérem azt a kék ruhás szép szőke hölgyet, a ki tegnap délután 5-6 óra közt több éltés nő társaságában a szőkökut medenczénél etette az arany halakat piszkóttával, sziveskedjék e rovatban válaszolni, hogy hajlandó volna-e ama barna fiatal emberrel, a ki őt a mondott helyen hosszabb ideig elbájlolva szemlélte — s a kire ő is kétszer reápillantott — komoly szándékból ismeretséget kötni s neki találkozássra alkalmat nyújtani?
Jason.

II.
Jasonnak. Holnap a 11 órai mise után a Notre Dámák parkjában várhat.
Medea.

III.
Medeanak. Angyalom! Az a két hét, mióta naponként találkozunk, életem legboldogabb szaka. Anál mélyebb volt tegnap fájdalom! Drágám, mi történt? Mért nem jöttél el a szokott helyre?
Jason.

IV.
Jasonnak. Bocssás meg, lehetetlen volt. Holnap azonban okvetlenül ott leszek.
Medea.

V.
Medeanak. Ugyan ki volt az a vasorru bossorkány, a ki tegnap furiaként rohant meg találkánkon s mintegy hétfejú sárkány ragadt el magával?
Jason.

VI.
Jasonnak. Az, a kit vasorru, meg hétfejú szörnyetegnek neveztek — a mama volt. Jaj, vigyázz, talán ő is olvassa az apró hirdetőket.
Medea.

VII.

Medeanak. Engeszteld meg kedves jó mamádat. Mikor jössz el édes? Ne hagyj epedni bujában Jasonodat.

VIII.

Jasonnak. Drágám, nem mehetek. Argus szemek őriznek.
Medea.

IX.

Medeanak. Hűtelen! — — Boldogtalanná tettél!! Mondd, ki volt az a gimpli, a ki tegnap mamáddal együtt kísért s a kivel oly nyájasan fecsegtél?
Jason.

X.

Jasonnak. Mi jögon nevez hűtlennek? Az a fiatal ember rokonom: Narcis ur.
Medea.

XI.

Medeanak. Rokon? Tulipán? Narcis? — — A féltékenység ördöge marcangolja szívemet. Ó jöjj, nyugtass meg, különben meghalok!
Jason.

XII.

Jasonnak. Nem mehetek, mert Narcis ural el vagyok jegyezve. De azért ne haljon meg — kérem.
Medea.

XIII.

Medeanak. Gratulálok magának kikirics — vagy akarom mondani Narcis urhoz, Narcis urnak pedig a kedves Svigermamához! — Azért se halok meg!
Jason.

*
Ez az egész história pedig nem került többé 5 forint 52 krajczárnál, minden szót 2 krajczárba számítva.

Táviratok.

A „N. Fr. Presse“ válsághirei.

Budapest, okt. 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A „N. Fr. Pr.“ tegnapi számának vezércikke — a mint Bécsből sürgönyzik — foglalkozik a válsággal és kijelenti, hogyha gróf Szapáry miniszterelnök vissza is lépne, a következő kormány semmi esetre sem az ellenzéki padokról fog meghivatni.

Budapest, október 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsi jelentés szerint, a „N. Fr. Presse“-nek sürgönyzik Budapestről, hogy Magyarországon ez órában még nincs formális kormány-válság, hanem — a mi sokkal többet nyom a latban — benne vagyunk a politikai válságban. Szapáry gróf még miniszter s a dolgok mai állásában még sokáig az marad. Egy komoly politikus sem tudna arra helyesen megfelelni, meddig lesz az így és esetleg ki hivatnék meg a helyére. Szapáry kezében van a hatalom s ő igen befolyásos összeköttetésekkel rendelkezik. Lesz-e neki kedve tovább kormányozni s barátai fogják-e továbbra is felszinen tartani: az mindenesetre a nagy kérdés.

Budapest, október 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A „N. Fr. Pr.“-nek táviratozzák Budapestről, miszerint nyílt titok, mennyire lehangolták az udvart a Kossuth-demonstrációk. Midőn Ő Felsége Pécsen értesült arról, hogy Kossuthot Budapest diszpolgárává választották meg, egészen megütközött a hír felett. Mindan ellett belement abba a tervbe, hogy a közös hadsereg megkoszorozza, mert azt remélte, hogy a nagylelkű elhatározás örvendetes fogadtatásra számíthat. — Láttuk, hogy a hatás éppen ellenkező. A honvédszobor-bizottság elnöke különben még a nyáron tudatta volna Szapáryval, hogy a honvéd-kérdés körüli ellentéteket rendezni szándékozik.

Miniszterválság.

Budapest, október 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A mai reggeli lapok élénken foglalkoznak Szapáry

gödöllői utjával. Biztosat a kormányhoz közel álló lapok sem tudnak. Mint feltűnő körülményt kiemelik azonban, hogy a király már ma reggel elutazott, holott december elejéig akart Gödöllőn maradni.

Hir szerint Szapáry Gyula miniszterelnök a delegácionalis ülések befejezte után azonnal Bécsbe megy és ott beadja lemondását. Utódjának leginkább Kállay Bénit emlegetik. Mellette Széll Kálmánnak és Wekerlenek volna legtöbb kilátása a miniszterelnöki székre.

Egyházipolitikai kérdések a király előtt.

Budapest, október 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A „N. Fr. Presse“ levelezője kezességet vállal az iránt, hogy Ő Felsége beleegyezett az anyakönyvek állami vezetésére és a zsidók recze-cziójára vonatkozó előterjesztésekbe, a házasságjogra vonatkozóak azonban most is nyitlkérdést képeznek.

A delegációk.

Budapest, október 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A delegációk mai gyűlésen a költségvetési előirányzatnál a beteg Kálnoky helyett Czirák Béla gróf külügyminiszteri osztályfőnök válaszolt Ugron multkori kérdéseire.

Kijelenti, hogy Kálnoky gróf egy-szersmind az osztrák császári ház minisztere, de mint ilyen pusztán családi ügyekkel foglalkozik. Hogy nagy-követségeink palotáin az osztrák császári sas v. n alkalmazva, az szokáson alapul, ellenkező megállapodás nincs. A konzulátusok épületein nem a fekete sárga színek, hanem kereskedelmi lobogók vannak alkalmazva, melyek a monarchia két felének színeiből vannak összeállítva.

Tiltakozik az ellen, mintha a külügy-miniszteriumban a magyar érdekeket, vagy a magyar nyelvet nem méltányolnák kellően. Még több kérdésre felelt kielégítően, azonban Ugron Gábor egy kivételével a választ nem vette tudomásul.

Véres párbaj.

Budapest, október 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Pozsonyból sürgönyzik: Nyitrai Benyetics főhadnagy, honvéd-dandár segédtsízt, párbajban súlyosan megebesült. A pozsonyi helyőrségi kórházba szállították.

Művészi esküvő.

Budapest, október 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Fáy Szerénát, a nemzeti színház ismert jeles művésznőjét tegnap vezette oltárhoz Leitner Gyula fővárosi orvos.

Közgazdaság.

Délutáni tőzsde.

Budapest, október 21. (A „Torontál“ eredeti távirata.)

Gabna:

Buza tavaszra 7.45—47.

Buza ősze 7.85—87.

Tengeri máj.—jun. 5.08—10.

Zab ősze 5.44—46.

Zab tavaszra 5.69—71.

REGÉNY-CSARNOK.

Az emberi fenevad.

(La bête humaine.)
Regény.
- Irta: Zola Emil. -
- NEGYEDIK FEJEZET.

(24-ik folytatás.)

Tíz évet töltött el Vernay, Dieppe és Havreban, mint alügyész, míg végre Pont Audemerben császári főügyésznek nevezetett ki. Ezután Rouenbe tették át, hol mint 50 éves ember a vizsgálóbírói teendőket végezte. Vagyontalanul, de szűkségben annál gazdagabban, melynek sovány jövedelmei alig voltak képesek megfelelni, eltűnt a rosszul fizetett hivatalnok függetlenségében, csak a középosztálylial érintkezve hivatalában, a kik azt vélik, hogy az illető azt várja, hogy megfizessék. Műveltsége életre való, de sárkózott lenyire mutatott; máskülönben becsületos, hivatását szerető ember volt, aki uralkodott mindenható jogánál fogva a mások személyes szabadsága felett az ő kis iroda szobájából és — ivott ebben a helyiségben. Azonban ennek a szenvedélynek határokat tudott szabni, mert az volt az óhajta, hogy dekorálják és így áthelyezzék Párisba. És így haladt tovább a legnagyobb elővigyázattal a Grandmorin-ügyben, melytől már az első napon vágyai nak teljesülését várta. Látta az esélyeket, melyek őt minden oldalról körül vették s melynek jövőjének pusztulását idéhették elő.

Azt azonban meg kell mondani, hogy Denizet ur már a vizsgálat megindításakor hátsó ajtót hagyott magának. Egy jó barátja azt tanácsolta neki, hogy keresse fel Párisban az igazságügyi miniszteriumot.

Bizalmas lábra helyezkedett Camy-Lamotte urral, a vezértitkárral, egy igen tekintélyes emberrel, kinek jóakarattól az összes alkalmazottak jövedője függött, mivel nemcsak hogy a Tuillériákkal szaka datlan érintkezésben állott, hanem az előléptetéseket is ő intézte. Camy Lamotte ur igen szép ember volt, s pályáját ugyancsak mint ügyész kezdte meg, de — hála neje nek és összeköttetéseinek — sikerült magát úgy képviselővé megválasztatni, mint a becsületrend főtisztjévé magát kinevezni. Ter mézetes, hogy a Grandmorin-ügy is az ő keze alá jutott, mert a roueni császári fő ügyész, minthogy ez a bűnügy, melynek áldozata egy hajdani jogi tisztviselő lett — igen titokteljes volt, csupa elővigyázatból szükségesnek látta a minisztert értesíteni, a ki viszont maga részéről az ügyfeletti ellenőrzést vesértitkárára bista.

Csodálatos összetalálkozása volt ez a körülményeknek Camy Lamotte ur ugyanis hajdani iskolatársa volt Grandmorin elnöknek, fiatalabb ugyan néhány évvel, mint ő, de oly szoros barátság állott fenn közöttük, hogy úgy ismerte őt mint saját magát. Ennek következtében oly részvételt viselte tett barátja tragikus sorsa iránt, hogy a Denizet urral történt értekezés alkalmával nem egy ízben adott kifejezést a bűnösök elcsipése iránti forró óhajának. Azt sem titkolta el azonban előtte, hogy a Tuillériákban nem jó szemmel nézik azt a nagy zajt, mit az eset előidézett és figyelmebe ajánlotta neki a tapintatos eljárást. Röviden, a vizsgáló bíró belátta, miszerint sem elhamarkodni, sem pedig biztos adatok nélkül tenni semmit sem szabad. Assal a meggyőződéssel tért haza Rouenbe, hogy a vezértitkár a maga részéről szinte megbí szott ügynököket, a kik nem kevésbé iparkodtak hírnévre szert tenni. Szóval az igazságot akarták tudni, azért, hogy szükség esetén azt elpalástolni lehessen.

A napok teltek és Denizet ur, dacára annak, hogy nagy adag türelemmel fegyverezte fel magát — egyre jobban bosszankodott a sajtó apró túszurásai miatt. Most a rendőr is feltűnt a láthatáron. Sarkalta a vágy, a helyes nyomot felfedezni, a dicsőség, az elsőnek lehetni, a ki a gyilkost felfedezze, de egyszersmind készen volt arra is, hogy abba fogja hagyni, ha erre netalán parancsot vagy utasítást kapna. Minthogy

azonban sem levelet, sem tanácsot, sem semmi nemű más levelet a miniszteriumtól nem kapott, hát teljes erélyvel látott a vizsgálathoz. Két vagy három elfogatás történt, de egyik sem volt az igazi Hanem a meggyilkolt végrendeletének felbontása megerősítette azt a gyanuját, melyet már a nyomozás megindítása óta — minden esetre — felületesen táplált. nevezetesen, hogy minden valószínűség szerint Roubaudék a tettesek. Ennek a rendkívüli aján dékozásokkal tele végrendeletnek volt egy pontja, mely Severnet nevezte ki a Croix de Maufra-si nyári lak örökösévé. Ezzel vélte megtalálni az eddig hasztalanul keresett indító okát a gyilkosságnak: ugyanis Roubaudék bizonyosan ismerték ezt a pontot és elhatározták magukat jöltezőjük meggyilkolására, hogy a hagyományt minél előbb birtokukba kerithessék. Ez a lehetőség annál valószínűbbnek tűnt fel előtte, minthogy visszaemlékezett arra, hogy Camy Lamotte ur is igen sajátosságosan említette Roubaudét, kivel — még férjhez menetele előtt — az elnökkel találkozott. De mégie! Nagyon sok valószínűtlenség, nagyon sok phisikai és erkölcsi képtelenség állott fenn Mióta ebben az irányban vezette a vizsgálatot, lépten nyomon oly tényekre bukkant, a melyek az ő remekül kigondolt vizsgálati rendszerét balomra döntötték. Minden homályba burkolva maradt; a rettenetes tények, a gyilkosságnak indító oka, melyet ha megtalálhatik, mindent megvilágosított volna — hiányzott.

Volt azonban még egy fonala, melyet maga Roubaud szolgáltatott a kezeibe; ne vezetésen az a férfi, a ki a tolongásban látatlanul a kupéba hatolhatott. Denizet ur ezt sem hagyta figyelmen kívül. A vizsgálat minden lehető elkövetet, hogy nyomát felfedezze annak az embernek, ki Rouenből indult és Barentinben kiszállt. De semmi bizonyosat sem tudhatott meg, mert maguk a tanúk is azt állították, hogy lehetetlen az, miszerint a tökéletesen elkülönített kupé ilyenmű megtámadásoknak lett legyen ki téve. Többen legellentétebb véleményben voltak esiránt. Ugy látszott eleinte, hogy ez a fonál sem vezetett nyomra. Hanem Misard, vasuti őrh kihallgatása alkalmával tudomására jutott a szegény gyermeknek, ki az elnök merénylete után barátjához ment meghalni — Louise és Cabuche szomorú kalandja.

Mint a villam sugár, cikázott át agyán e pillanatban egy terv. Meg volt már amit keresett; Kärner fenyegetése az agyonütéssel, az ügyetlenül felhozott és semmikép be nem bizonyítható alibi. Előzetesre hallgatva egy elhatározott pillanatban elfogatta Cabuchet, az erdő mélyén fekvő, inkább barlanghoz hasonlítható — gunyhójában. Egy véres papucsot is találtak ott. Bár mennyire meg volt is győződve Denizet ur a bár mennyire is feltette magában a Roubaudék elleni gyanuját megerősíteni, mégis magánkívül volt örömben arra a gondolatra, hogy neki volt egyedül oly finom orra, hogy az igazi tettest felfedezhette.

Hogy pedig erről magának meggyőződést is szerezzen, nevezett napon több — meg a gyilkosságot követő napon már kihallgatott — tanut idézett meg.

A vizsgálóbíró künn lakott a Rue Jeanne d'Arcon, egy régi, most már nem létező épületben, a normandiai hercegek ősi palotája mellett. Ma ott egy kastélyszerű törvényszéki épület áll. Ez a földszínek közötti helyiség csak oly kevés világot nyert a naptól, hogy télen már három óra kor délután gyertyát kellett gyújtani.

(Folytatás következik.)

Bérlet **VÁROSI SZÍNHÁZ** Szünet.
Hétfőn, 1892. évi október hó 24-én.

Fel hely á r a k k a l.

A SZÉP NÁDIA
vagy rabszolgálat Oroszországban.

Népies énekes szimű 7 képben. Orosz kuforrások nyomán írta Deréki Antal. Zenéjét szerző Ligethy Géza. (Rendező Deréki. Karn. Németh.)

— Kezdeté pont 7 1/2 órakor este. —

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1892 október 1-től.

Menetrend a Nagyikinda—nbecskereki vasútvonalon

Nagy-Kikinda—Nagy-Becskek.		3512	3514	3502
		v. v.	v. v.	v. v.
		I.II.III. osztály		
Budapest ind.		6.30	8.25	2.30
Temesvár		9.50	11.20	4.00
Nagy-Kikinda		3.05	4.05	7.20
Karlova		4.00	4.45	8.04
Beodra		4.28	4.57	8.19
Török-Becse—Aracs		5.36	5.36	9.02
Kumán		6.06	5.56	9.22
Melencze		6.40	6.15	9.47
Ellenér		7.09	6.34	10.01
Nagy-Becskek		7.33	6.51	10.18
Versecz	érk.	11.59	—	—

Nagy-Becskek—Nagy-Kikinda.		3501	3511	3513
		sz. v.	v. v.	v. v.
		I.II.III. osztály		
Nagy-Becskek	ind.	5.59	12.00	7.20
Ellenér		6.08	12.21	7.41
Melencze		6.30	12.51	8.16
Kumán		6.46	1.11	8.37
Török-Becse—Aracs		7.11	1.49	9.12
Beodra		7.45	2.29	10.04
Karlova		7.56	2.42	10.22
Nagy-Kikinda	érk.	8.26	3.30	11.18
Temesvár		—	5.29	4.24
Budapest		1.20	—	7.10

Menetrend a Torontáli helyi érdekű vasutak vonalain

Versecz—Nagy-Becskek.		3647*	3601	3611
		v. v.	sz. v.	v. v.
		I.II.III. o.		
Versecz	Temesvár ind.	—	—	12.00
Versecz-Rét		5.59	2.39	—
*Temes-Paulis		6.03	2.42	—
Bethlen-Tanya		6.11	2.42	—
*Szivattyutelep		6.22	2.53	—
*London-Tanya		6.29	3.04	—
Nagy-Margita		6.37	3.13	—
Zichyfalva		6.49	3.25	—
Györgyháza		7.01	3.49	—
Szécsénfalva		7.16	3.57	—
*Ó-Lécz		7.34	4.07	—
Kanak		7.38	4.19	—
Bóka		7.49	4.38	—
Szécsány	érk.	8.00	4.52	—
Párdány 1. alul.		—	—	—
Szécsány	ind.	4.01	8.19	5.07
Szárca		4.21	8.34	5.24
*Lajosmajor		4.41	8.57	5.37
*Pusztá-Kenderes		4.50	8.58	5.46
Lázárföld		5.01	8.51	5.57
Nagy-Becskek-Bégapart		5.31	9.15	6.31
Nagy-Becskek		—	—	6.35
Nagy-Kikinda		8.36	—	11.13
Budapest		1.20	—	7.10
Temesvár	érk.	—	—	4.24

Nagy-Becskek—Versecz.		3602	3612
		sz. v.	v. v.
		1., 2., 3. o.	
Budapest	ind.	6.30	—
Temesvár		9.50	—
Nagy-Becskek		8.15	—
Nagy-Becskek-Bégapart		8.22	4.10
Lázárföld		8.50	4.43
*Pusztá-Kenderes		8.56	4.51
*Lajosmajor		9.2	4.59
Szárca		9.16	5.23
Szécsány	érk.	9.29	5.38
Szécsány	ind.	9.44	5.53
Bóka		9.57	6.08
Kanak		10.14	6.23
*Ó-Lécz		10.23	6.30
Szécsénfalva—Ráros—Istvánvölgy		10.32	6.37
Györgyháza		10.42	7.11
Zichyfalva		10.54	7.36
Nagy-Margita		11.09	7.53
*London-Tanya		11.18	8.04
*Szivattyutelep		11.26	8.13
Bethlen-Tanya		11.39	8.27
*Temes-Paulis		11.47	8.37
Versecz-Rét		11.55	8.46
Versecz	érk.	11.59	8.50
Temesvár		3.16	—

Szécsány—Párdány.		3702	3712
		v. v.	v. v.
		II. III. o.	
Szécsány	ind.	9.34	5.48
Módos		9.56	6.15
*Fény		10.07	6.27
Párdány	érk.	10.18	6.39

Párdány—Szécsány.		3713	3711
		v. v.	v. v.
		II. III. o.	
Párdány	ind.	7.00	3.50
*Fény		7.13	4.03
Módos		7.27	4.18
Szécsány	érk.	7.50	4.41

Az éjjeli órák — esti 6 órától fogva reggeli 5 óra 59 percig — a percek számjegyeinek aláhuzása által (6.00—5.59) vannak megjelölve.
A *gal jelzett állomásokon a vonat csak feltétele sen fel- vagy leszállás végett áll meg.

Felelős szerkesztő: **Dr. Brájjer Lajos.**
Főmunkatárs: **Jurkovics Aladár.**

H i r d e t é s e k.

255. ip. ül. szám.

(504—1.1)

5190. kig. szám 1892.

(499—3.3)

Hirdetmény.

Nagybecskerek r. t. város tanácsa, mint elsőfoku iparhatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az 1884. évi XVII. tcz. 172. §-a értelmében a városi tanács, mint elsőfoku iparhatóság és a helyben székhelylyel bíró központi főszolgabíró mellett az 1893. évre megválasztandó iparhatósági megbízottak választására jogosított helybeli kereskedők és iparosok összeállított névjegyzékei f. évi november hó 1-től ugyanazon hó 8-ig a városi I-ső jegyzői hivatalban közszemlére kitéve lesznek és hogy azok ellen a netáni felszólamlások f. évi november hó 10-ik napjáig ide benyújthatók.

A városi tanács mint elsőfoku iparhatóság.

Nagybecskereken, 1892. évi október hó 21-én.

Krsztics János,
polgármester.

226. sz. 1891.

(503—3.2)

Felhívás.

A nagybecskereki kir. törvényszék az 1874. évi XXXV. tcz. 44. §-a értelmében felszólítja mindazokat a kik a néhai Keresztes Gyula volt módosi királyi közjegyző biztosítékára az id. törvény 173. §-ánál fogva törvényes zálogjoggal bírnak, hogy követeléseiket ennek a hirdetménynek a hivatalos lapban való harmadszori közzétételétől számított három hó alatt ezen kir. törvényszékhez bejelentsék, mert különben azok tekintetbe vétele nélkül fog a kir. törvényszék a biztosíték telekkönyvi törlése iránt intézkedni.

Nagybecskerek, 1891. évi január hó 14-én.

Kir. törvényszék.

7453. tkvi szám 1892.

(506—1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagybecskereki kir. törvényszék mint tlkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Damjan Axentie kistoráki lakos végrehajthatónak, Bibeszkú Voin Nika kistoráki lakos végrehajtást szenvedő elleni 375 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék kerületében lévő Kistorák községi 420. számú tjkvben 680—681. hr. sz. a. felvett 280. számú ház és 800 □-öl házhely, tehát a végrehajtáson kívül álló társtulajdonos Bibeszkú Voin Damjan jutaléka is 500 forint, ugyanott 1017. hr. sz. a. felvett 800 □-öl pótkert, tehát a végrehajtáson kívül álló társtulajdonos Bibeszkú Voin Damjan jutaléka is 91 frt kikiáltási árban 1892. évi december hó 17-ik napján d. e. 10 órájkor Kistorák községében tartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alól is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók, tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10 százalékát vagyis 50 forint és 9 forint 10 krt készpénzben, vagy az 1881: LX. tcz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyministeri rendelet 8. §-ában jelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881: LX. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt e kir. telekkönyvi hatóság irattárában és Kistorák községelöljáróságánál megtekinthetők.

Kelt Nagybecskereken a kir. törvényszék tlkönyvi hatóságánál, 1892. évi október hó 3 án.

Hadzsics, kir. tszéki bíró.

Pályázati hirdetmény.

Melynek alapján felhivatnak mindazon szülésznök, kik a megüresedett csőszteleki szülésznöi állásra pályázni óhajtanak, miszerint szabályszerűen felszerelt kérvényüket ide f. évi november hó 16-ig benyujtsák.

Ezen állással 80 forint évi fizetés s minden szülési eset után 1 frt dlj van összekötve.

A választás folyó évi november hó 17-én délelőtt 10 órakor Csősztelek községében tartatik meg.

Zsombolya, 1892. évi október hó 6-án.

Bielek Antal, főbíró.

580. B. v. k. szám 1892.

(505—1.1)

Árverési hirdetmény.

Közhírré tétetik, miszerint a tekintetes nagykikindai kir. járásbírósnak 1885. évi 6083. p. számú végzésével megkeresett tekintetes nagybecskereki kir. járásbírósnak 1888. évi 11399. p. szám alatt kelt végzése folytán a nagykikindai kerületi I-ső takarékpenztár végrehajtató részére, Pálffy Imre és Pálffy Hermina végrehajtást szenvedők nagybecskereki lakosoknál 1000 frt tőke és jár. iránti kielégítési végrehajtás útján 1888. évi december hó 27-én lefoglalt és 721 frt 50 kr-ra becsült szobabutorokból álló ingóknak Nagybecskereken a városháza előtt bírói árverésen készpénz fizetése mellett leendő eladatása 1892. évi október hó 31-ik napjának délelőtti 9 órára tüzetett ki az 1892. évi 8759. p. sz. jbrósági végzés folytán.

Együttal felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, de az, ha részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, úgy az esetben is, ha elsőbbségük bérleti vagy haszonbérleti viszonyon alapszik és ezen törvényes zálogjoguk a végrehajtási jegyzőkönyvben meg van ugyan említve, azonban a követelés összege ugyanott kitüntetve nincs — miszerint az 1881. évi LX. tcz. 111. §-ához képest elsőbbségüket az árverés megkezdéseig alólirhoz egy példányban írásban adják be, avagy szóval jelentsék be annál is inkább, minthogy későbbben bejelentett elsőbbségek végrehajtató kielégítését nem gátolván, igénylők a vételár fölöltségére fognak utasíttatni.

Nagybecskereken, 1892. évi október hó 13-án.

Risztó Péter,
kir. bir. végrehajtó.

! Pénz !

földekre és házakra
a legolcsóbb kamatok mellett

a legkisebb összegtől a legmagasabbig közvetítetik.
A visszafizetés tetszés és tehetség szerint történhetik.

Pontos és gyors keresztülvezetés felett mindenki meggyőződve lehet és szolgál minden e szakmába vágó felvilágosítással bérmentve.

Együttal ajánlom magamat mindennemű állami és magánsorsjegyek, arany és ezüst pénzek, idegen bankjegyek méltányos bevásárlása és eladására, nemkülönbön mindennemű szelvények beváltására. (2—21)

Igervények minden huzásra.

Részletlevelek valamennyi sorsjegyekről.

I. nagybecskereki váltó- és bizományi üzlet

Kadelsburger L.